

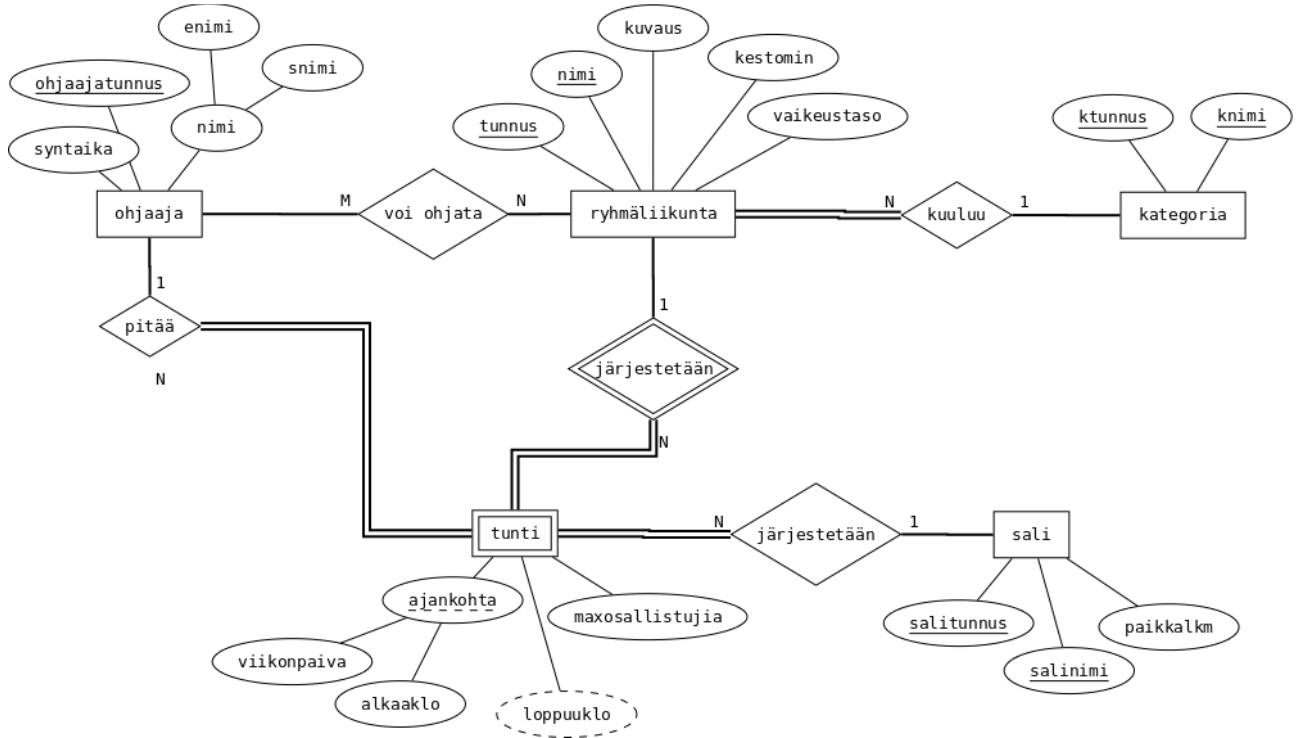
Tietokantojen perusteet 2016

Harjoitustyö

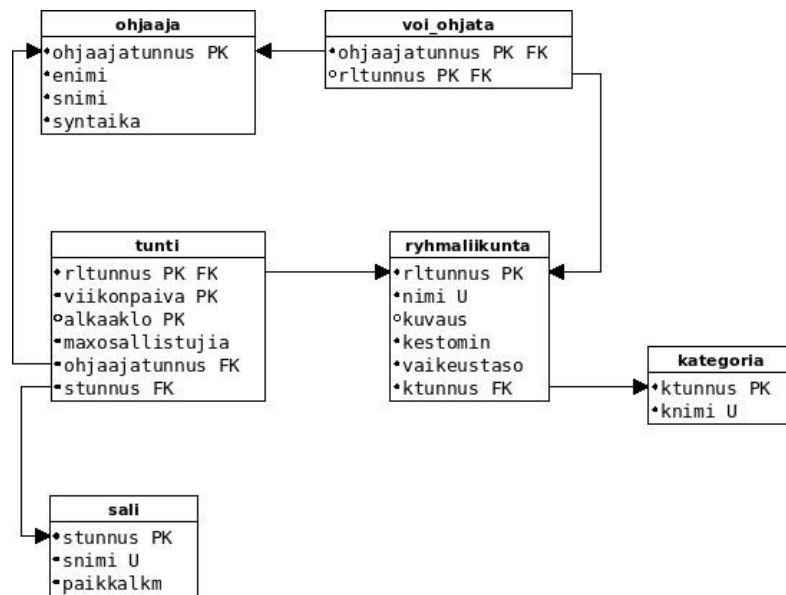
Heidi Lammi-Mihaljov

Tampereen yliopisto
Informaatiotieteiden yksikkö
Tietojenkäsittelytieteet
424546
Lammi-Mihaljov.Heidi.J@student.uta.fi

ER-kaavio:

SQL-tietokannan kaavion graafinen esitys:

Taulujen luontilauseet:

```
CREATE TABLE ohjaaja (  
  ohjaajatunnus INT,  
  nimi VARCHAR(20) NOT NULL,  
  snimi VARCHAR(30) NOT NULL,  
  syntaika DATE NOT NULL,  
  PRIMARY KEY (ohjaajatunnus));
```

```
CREATE TABLE sali (  
  stunnus INT,  
  snimi VARCHAR(20),  
  paikkalkm INT NOT NULL,  
  PRIMARY KEY (stunnus),  
  UNIQUE (snimi));
```

```
CREATE TABLE kategoria (  
  ktunnus INT,  
  knimi VARCHAR(20),  
  PRIMARY KEY (ktunnus),  
  UNIQUE (knimi));
```

```
CREATE TABLE ryhmaliikunta (  
  rltunnus INT,  
  nimi VARCHAR(20),  
  kuvaus VARCHAR(100) NOT NULL,  
  kestomin INT NOT NULL,  
  vaikeustaso INT NOT NULL,  
  ktunnus INT NOT NULL,  
  PRIMARY KEY (rltunnus),  
  UNIQUE (nimi),  
  FOREIGN KEY (ktunnus) REFERENCES kategoria(ktunnus));
```

```
CREATE TABLE voi_ohjata (  
  ohjaajatunnus INT,  
  rltunnus INT,  
  PRIMARY KEY (ohjaajatunnus, rltunnus),  
  FOREIGN KEY (ohjaajatunnus) REFERENCES ohjaaja(ohjaajatunnus),  
  FOREIGN KEY (rltunnus) REFERENCES ryhmaliikunta(rltunnus));
```

```
CREATE TABLE tunti (  
  rltunnus INT,  
  viikonpaiva VARCHAR(15),  
  alkaaklo TIME,  
  maxosallistujia INT NOT NULL,  
  ohjaajatunnus INT NOT NULL,
```

```
stunnus INT NOT NULL,
PRIMARY KEY (rltunnus, viikonpaiva, alkaaklo),
FOREIGN KEY (rltunnus) REFERENCES ryhmaliikunta(rltunnus),
FOREIGN KEY (ohjaaajatunnus) REFERENCES ohjaaja(ohjaaajatunnus),
FOREIGN KEY (stunnus) REFERENCES sali(stunnus));
```

Tietojen lisäyslauseet:

```
INSERT INTO kategoria VALUES (1, 'Kehonhuolto');
INSERT INTO kategoria VALUES (2, 'Lihaskunto');
INSERT INTO kategoria VALUES (3, 'Spinning');

INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (101, 'Joogan alkeet 1', 'Joogaa vasta-
alkajille', 45, 1, 1);
INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (102, 'Joogan jatkokurssi', 'Syvennetään
joogataitoja', 60, 3, 1);
INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (103, 'Jooga', 'Ohjattu joogatunti
pidempään harrastaneille', 75, 3, 1);
INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (104, 'Pilates alkeet', 'Pilatesta
vasta-alkajille', 45, 1, 1);
INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (105, 'Pilates jatkokurssi', 'Opitaan
lisää pilatesta', 45, 2, 1);
INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (106, 'Voimapilates', 'Pilatesta
pidempään harrastaneille', 60, 3, 1);
INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (107, 'Venyttely', 'Huolletaan kehoa
venyttelemällä', 45, 1, 1);
INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (201, 'Bodypump', 'Lihaskestävyyštunti,
jossa hyödynnetään painoja', 60, 3, 2);
INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (202, 'Bodypump tekniikka',
'Harjoitellaan bodypumpin tekniikkaa', 60, 2, 2);
INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (203, 'Kahvakuula', 'Toiminnallista
kokovartaloharjoittelua kahvakuulilla', 60, 2, 2);
INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (204, 'Kahvakuula tekniikka',
'Opetellaan kahvakuulailun tekniikkaa', 60, 2, 2);
INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (205, 'Voimatreeni', 'Voimaharjoittelua
eri kehonosille vaihtelevilla menetelmillä', 60, 2, 2);
INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (108, 'Syvävenyttely', 'Pidempiä
venytyksiä koko keholle', 60, 1, 1);
INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (301, 'Spinning alkeet', 'Säädetään ja
poljetaan', 60, 1, 3);
INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (302, 'Spinning PRO', 'Poljetaan
raskaita mäkiosuuksia ja tiukkoja spurtteja.', 75, 4, 3);
INSERT INTO ryhmaliikunta VALUES (303, 'Spinning 30', 'Tehokas puolen
tunnin peruskuntotreeni', 30, 2, 3);

INSERT INTO ohjaaja VALUES (100, 'Elisa', 'Markkanen', '1986-01-21');
INSERT INTO ohjaaja VALUES (101, 'Eero', 'Ilonen', '1988-03-14');
```

```
INSERT INTO ohjaaja VALUES (102, 'Liisa', 'Ilonen', '1985-10-03');
INSERT INTO ohjaaja VALUES (103, 'Mikko', 'Konttinen', '1977-11-01');
```

```
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (100, 301);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (100, 302);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (100, 303);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (100, 101);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (100, 102);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (100, 103);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (100, 104);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (100, 105);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (100, 106);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (100, 107);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (101, 101);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (101, 104);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (101, 201);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (101, 202);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (101, 203);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (101, 204);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (101, 205);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (101, 107);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (101, 108);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (102, 104);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (102, 105);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (102, 106);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (102, 203);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (102, 204);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (103, 303);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (103, 301);
INSERT INTO voi_ohjata VALUES (103, 302);
```

```
INSERT INTO sali VALUES (1, 'Sali 1', 25);
INSERT INTO sali VALUES (2, 'Spinning-sali', 20);
INSERT INTO sali VALUES (3, 'Sali 3', 20);
```

```
INSERT INTO tunti VALUES (101, 'maanantai', '08:10:00', 10, 100, 3);
INSERT INTO tunti VALUES (101, 'maanantai', '13:00:00', 15, 100, 1);
INSERT INTO tunti VALUES (101, 'maanantai', '20:10:00', 10, 100, 3);
INSERT INTO tunti VALUES (101, 'tiistai', '08:10:00', 15, 101, 1);
INSERT INTO tunti VALUES (104, 'maanantai', '08:00:00', 15, 101, 1);
INSERT INTO tunti VALUES (302, 'maanantai', '07:00:00', 20, 103, 2);
INSERT INTO tunti VALUES (301, 'maanantai', '10:45:00', 20, 103, 2);
INSERT INTO tunti VALUES (302, 'perjantai', '14:00:00', 20, 100, 2);
INSERT INTO tunti VALUES (102, 'tiistai', '16:30:00', 15, 100, 1);
INSERT INTO tunti VALUES (103, 'torstai', '18:30:00', 10, 100, 3);
INSERT INTO tunti VALUES (103, 'lauantai', '10:00:00', 15, 100, 1);
INSERT INTO tunti VALUES (104, 'lauantai', '11:30:00', 15, 100, 1);
```

```

INSERT INTO tunti VALUES (105, 'torstai', '17:30:00', 10, 100, 3);
INSERT INTO tunti VALUES (106, 'perjantai', '16:00:00', 10, 102, 3);
INSERT INTO tunti VALUES (106, 'maanantai', '19:00:00', 10, 100, 3);
INSERT INTO tunti VALUES (107, 'tiistai', '20:00:00', 20, 101, 1);
INSERT INTO tunti VALUES (201, 'tiistai', '18:45:00', 25, 101, 1);
INSERT INTO tunti VALUES (201, 'keskiviikko', '17:30:00', 25, 101, 1);
INSERT INTO tunti VALUES (202, 'tiistai', '17:40:00', 25, 101, 1);
INSERT INTO tunti VALUES (203, 'keskiviikko', '18:45:00', 20, 102, 1);
INSERT INTO tunti VALUES (204, 'perjantai', '17:15:00', 15, 102, 3);
INSERT INTO tunti VALUES (205, 'keskiviikko', '18:45:00', 20, 101, 1);

```

Taulujen sisällöt:

ohjaaja

ohjaajatunnus	enimi	s nimi	syntaika
100	Elisa	Markkanen	1986-01-21
101	Eero	Ilonen	1988-03-14
102	Liisa	Ilonen	1985-10-03
103	Mikko	Konttinen	1977-11-01

(4 rows)

sali

stunnus	salinimi	paikkalkm
1	Sali 1	25
2	Spinning-sali	20
3	Sali 3	20

(3 rows)

kategoria

ktunnus	knimi
1	Kehonhuolto
2	Lihaskunto
3	Spinning

(3 rows)

ryhmaliikunta

rltunnus	nimi	kuvaus	kestomin	vaikeustaso	ktunnus
101	Joogan alkeet 1	Joogaa vasta-alkajille	45	1	1
102	Joogan jatkokurssi	Syvennetään joogataitoja	60	3	1
103	Jooga	Ohjattu joogatunti pidempään harrastaneille	75	3	1
104	Pilates alkeet	Pilatesta vasta-alkajille	45	1	1
105	Pilates jatkokurssi	Opitaan lisää pilatesta	45	2	1
106	Voimapilates	Pilatesta pidempään harrastaneille	60	3	1
107	Venyttely	Huolletaan kehoa venyttelemällä	45	1	1
201	Bodyump	Lihaskestävyystunti, jossa hyödynnetään painoja	60	3	2
202	Bodyump tekniikka	Harjoitellaan bodyumpin tekniikkaa	60	2	2
203	Kahvakuula	Toiminnallista kokovartaloharjoittelua kahvakuulilla	60	2	2
204	Kahvakuula tekniikka	Opetellaan kahvakuulailun tekniikkaa	60	2	2
205	Voimatreeni	Voimaharjoittelua eri kehonosille vaihtelevilla menetelmillä	60	2	2
108	Syvävenyttely	Pidempää venytyksiä koko keholle	60	1	1
301	Spinning alkeet	Säädetään ja poljetaan	60	1	3
302	Spinning PRO	Poljetaan raskaita mäkiosuuksia ja tiukkoja spurtteja.	75	4	3
303	Spinning 30	Tehokas puolen tunnin peruskuntotreeni	30	2	3

(16 rows)

voi_ohjata

ohjaajatunnus	rltunnus
100	301
100	302
100	303
100	101
100	102
100	103
100	104
100	105
100	106
100	107
101	101
101	104
101	201
101	202
101	203
101	204
101	205
101	107
101	108
102	104
102	105
102	106
102	203
102	204
103	303
103	301
103	302

(27 rows)

tunti

rltunnus	viikonpaiva	alkaaklo	maxosallistujia	ohjaajatunnus	stunnus
101	maanantai	08:10:00	10	100	3
101	maanantai	13:00:00	15	100	1
101	maanantai	20:10:00	10	100	3
101	tiistai	08:10:00	15	101	1
104	maanantai	08:00:00	15	101	1
302	maanantai	07:00:00	20	103	2
301	maanantai	10:45:00	20	103	2
302	perjantai	14:00:00	20	100	2
102	tiistai	16:30:00	15	100	1
103	torstai	18:30:00	10	100	3
103	lauantai	10:00:00	15	100	1
104	lauantai	11:30:00	15	100	1
105	torstai	17:30:00	10	100	3
106	perjantai	16:00:00	10	102	3
106	maanantai	19:00:00	10	100	3
107	tiistai	20:00:00	20	101	1
201	tiistai	18:45:00	25	101	1
201	keskiviikko	17:30:00	25	101	1
202	tiistai	17:40:00	25	101	1
203	keskiviikko	18:45:00	20	102	1
204	perjantai	17:15:00	15	102	3
205	keskiviikko	18:45:00	20	101	1

(22 rows)

Kyselyt ja tulostaulut:

Kysely 1.

```
SELECT alkaaklo, nimi, kestomin, vaikeustaso, enimi || ' ' || snimi AS
ohjaaja, salinimi
FROM tunti t
    INNER JOIN ryhmaliikunta rl ON t.rltunnus = rl.rltunnus
    INNER JOIN kategoria k ON k.ktunnus = rl.ktunnus
    INNER JOIN ohjaaja o ON o.ohjaajatunnus = t.ohjaajatunnus
    INNER JOIN sali s ON s.stunnus = t.stunnus
WHERE k.knimi = 'Kehonhuolto' AND
    viikonpaiva = 'maanantai' AND
    ((alkaaklo + (kestomin * interval '1 minute') < '10:00:00') OR
    alkaaklo > '18:00:00')
ORDER BY alkaaklo, nimi;
```

alkaaklo	nimi	kestomin	vaikeustaso	ohjaaja	salinimi
08:00:00	Pilates alkeet	45	1	Eero Ilonen	Sali 1
08:10:00	Joogan alkeet 1	45	1	Elisa Markkanen	Sali 3
19:00:00	Voimapilates	60	3	Elisa Markkanen	Sali 3
20:10:00	Joogan alkeet 1	45	1	Elisa Markkanen	Sali 3

(4 rows)

Kysely 2.

```
SELECT nimi, kestomin
FROM ryhmaliikunta rl, kategoria k
WHERE rl.ktunnus = k.ktunnus AND
    kestomin = (SELECT MIN(kestomin)
                FROM ryhmaliikunta rl, kategoria k
                WHERE rl.ktunnus = k.ktunnus AND
                k.knimi = 'Kehonhuolto');
```

nimi	kestomin
Joogan alkeet 1	45
Pilates alkeet	45
Pilates jatkokurssi	45
Venyttely	45

(4 rows)

Kysely 3.

```
(SELECT o.ohjaajatunnus, enimi || ' ' || snimi AS ohjaaja
FROM ohjaaja o, voi_ohjata vo, ryhmaliikunta rl, kategoria k
WHERE o.ohjaajatunnus = vo.ohjaajatunnus AND
      vo.rltunnus = rl.rltunnus AND
      rl.ktunnus = k.ktunnus AND
      knimi = 'Spinning')
EXCEPT
(SELECT o.ohjaajatunnus, enimi || ' ' || snimi AS ohjaaja
FROM ohjaaja o, voi_ohjata vo, ryhmaliikunta rl, kategoria k
WHERE o.ohjaajatunnus = vo.ohjaajatunnus AND
      vo.rltunnus = rl.rltunnus AND
      rl.ktunnus = k.ktunnus AND
      knimi != 'Spinning');
```

```
ohjaajatunnus | ohjaaja
-----+-----
          103 | Mikko Konttinen
(1 row)
```

Kysely 4.

```
SELECT knimi, COUNT(DISTINCT rl.rltunnus) AS ryhmaliikunta_lkm,
       COUNT(t.rltunnus) AS tuntien_lkm,
       COUNT(DISTINCT t.ohjaajatunnus) AS ohjaajien_lkm
FROM kategoria k
INNER JOIN ryhmaliikunta rl ON k.ktunnus = rl.ktunnus
LEFT OUTER JOIN tunti t ON rl.rltunnus = t.rltunnus
GROUP BY knimi;
```

```
knimi | ryhmaliikunta_lkm | tuntien_lkm | ohjaajien_lkm
-----+-----+-----+-----
Kehonhuolto | 8 | 13 | 3
Lihaskunto | 5 | 6 | 2
Spinning | 3 | 3 | 2
(3 rows)
```

Kysely 5.

```
SELECT o.ohjaajatunnus, nimi || ' ' || snimi AS ohjaaja
FROM ohjaaja o
INNER JOIN voi_ohjata vo ON o.ohjaajatunnus = vo.ohjaajatunnus
GROUP BY o.ohjaajatunnus
HAVING COUNT(vo.rltunnus) = (SELECT COUNT(DISTINCT t.rltunnus)
                             FROM tunti t
                             WHERE t.ohjaajatunnus = o.ohjaajatunnus);
```

```
ohjaajatunnus | ohjaaja
-----+-----
(0 rows)
```

Pohdintaa

Ihan tarkasti en pitänyt kirjaa harjoitustyöhön käytetystä ajasta, mutta kaavioiden piirtämiseen meni n. 3 – 4 tuntia, luonti- ja lisäyslauseiden kirjoittamiseen käytin n. 6 – 7 tuntia (lisäsin tauluihin enemmän tietoja kuin olisi ollut tarpeen) ja loput ajasta käytin kyselyiden tekemiseen sekä tämän dokumentin kirjoittamiseen, arviolta n. 10 tuntia yhteensä. Kokonaisajaksi tuli siis n. 20 tuntia.

Tehtävä oli muuten helpohko paitsi kyselyt tuottavat edelleen päänvaivaa. Tuntuu, että mahdolliset oikein suoritettut kyselyt saan tehtyä ennemminkin tuurilla kuin taidolla, koska minkäänlaista varmuutta asiasta ei ole muuten kuin yksinkertaisempien kyselyjen kohdalla. Kyselyitä olisi voinut olla tehtävänannossa mielestäni enemmänkin, vaikkapa aluksi helpohkojakin sellaisia. Luulen, että varmuus kasvaisi, jos vain harjoittelisi erilaisia kyselyitä erilaisilla tietokannoilla tarpeeksi kauan, jotta rutiini syntyisi ja alkaisi paremmin nähdä loogisia yhteyksiä esimerkiksi alikyselyiden välillä.

Yksi konkreettinen asia, minkä opin eli, että aggregaattifunktiota käytettäessä tarvitsee GROUP BY -määreen. Jotenkin tämä asia ei ollut mennyt luennoilla perille.